

Översvämning

Information till fastighetsägare

I Sverige inträffar översvämningar regelbundet. Klimatförändringarna gör att havsnivån förväntas stiga samtidigt som flöden i sjöar och vattendrag förändras. Dessutom ökar risken för kraftiga regn, så kallade skyfall.

De vanligaste typerna av översvämningar är:

- **Översvämningar vid sjöar och vattendrag**, som uppstår efter långvarigt regn eller snösmältning.
- **Kustöversvämningar**, som orsakas av stigande havsnivåer och ofta sker i samband med stormar.
- **Översvämningar vid extrema regn (skyfall)**, som uppstår när mycket regn faller på kort tid över ett begränsat område. Ett skyfall betyder att det regnar minst 50 mm på en timme, eller minst 1 mm på en minut.

Andra orsaker till översvämningar kan exempelvis vara isproppar i vattendrag eller konstruktionshaverier, till exempel ett dammhaveri.

Översvämningar kan orsaka störningar och ge skador för mycket stora belopp. Som fastighetsägare ansvarar du för att skydda din egendom.

Vid översvämningar prioriterar räddningstjänsten och övriga kommunen att skydda samhällsviktiga funktioner och de personer som inte själva kan sätta sig i säkerhet. Enskilda fastighetsägare och privatpersoner måste därför vara beredda på att själva skydda och ansvara för sin fastighet och egendom.

Ta reda på risken

- Kommuner, räddningstjänster och försäkringsbolag har information om översvämning på sina webbsidor.
- I Myndigheten för civilt försvars översvämningssportal visas kartor över områden som hotas av översvämning.
- SMHI gör väderprognoser och går ut med varningar för höga flöden, översvämningar och regn.

Före

- Kontrollera din försäkring. Ta bilder på rummen i huset för att kunna visa försäkringsbolaget vid behov.
- Gör en utrymningsplan och fundera på vad du behöver ta med dig och vart du ska ta vägen.
- Förvara värdefulla eller känsliga föremål på en säker plats. Vid förvaring i källarförråd. Placera sakerna minst 50 centimeter över golvet.
- Kontrollera att stuprör, brunnar, diken och dräneringsrör är rensade och i bra skick.
- Kontrollera att rötter från träd och buskar inte nått ner i vatten- och avloppssystemet och orsakar stopp och läckage.
- Se till att marken lutar bort från fastigheten så att avrinning sker åt rätt håll.
- Se över elen så att den inte riskerar att utsättas för översvämning. Säkerställ tillgången på reservkraft om det behövs.
- Kontrollera att tak, fönster och dörrar är täta så att inget vatten kan rinna in.
- Skaffa skyddsutrustning, exempelvis pumpar eller tillfälligt översvämningsskydd.
- Ha en avstängningsbar golvbrunn, backventiler på avlopp, pluggar för ledningar till tvättställ och vattentätt lock över toaletten.
- Påtala och diskutera behov av förebyggande åtgärder med andra berörda fastighetsägare och kommunen.

Under

- Följ väderprognoserna, SMHI:s varningar och meddelanden samt nyhetsrapporteringen i medierna.
- Flytta fuktkänsliga och värdefulla föremål till en översvämningssäker plats.
- Stäng av strömmen med huvudströmbrytaren om vatten tränger in i bostaden. Gå aldrig i vatten som kan vara strömförande.
- Tätat källarfönster och ventilationsöppningar.
- Täpp igen golvbrunnar och toalettstolar med sandpåsar, ifyllt örngott eller liknande. Om avloppsledningarna blir översvämmade kan vatten komma upp den vägen.
- Bygg en tillfällig barriär av plast och sandsäckar eller jord – den kan stoppa en mindre översvämning.
- Gräv ett dike för att leda bort vattenmassorna.
- Pumpa ut inkommande vatten med en läns pump. Det är viktigt att säkerställa balans mellan trycket på insidan och utsidan av källaren vid läns pumpning. Om marken utanför huset är mättad med vatten kan källargolvet eller väggen utsättas för ett tryck om källaren töms på vatten.
- Flytta bilen till en hög plats.
- Undvik att gå eller köra bil genom översvämmade områden.
- Stanna kvar på ett högt ställe där du kan bli hämtad av räddningspersonal om du inte kan lämna din plats på grund av översvämningen.
- Håll kontakten med grannarna. Ni kan behöva hjälpa varandra.
- Kontakta Räddningstjänsten på 112 om läget blir för besvärligt.

Efter

- Kontakta ditt försäkringsbolag så snart som möjligt.
- Gör en förteckning över skadorna och dokumentera allt noga genom att fotografera och filma.
- Be en elektriker kontrollera att det är säkert att slå på strömmen om du har haft vatten i bostaden.
- Tvätta händer och var noga med hygien efter kontakt med översvämningstvattnet.
- Vänta med att dricka kranvattnet tills din kommun har meddelat att det är drickbart.
- Var försiktig när vattnet drar sig tillbaka. Fastigheten kan vara underminerad och fundament kan ha skadats. Det kan vara farligt att vistas i fastigheten till följd av risk för ras.
- Vädra ut fukten genom att öppna fönster och dörrar eller använd en avfuktare.

Mer information

[Krisinformation.se](https://www.krisinformation.se), Översvämning

Myndigheten för civilt försvar, Översvämning

SMHI, Översvämning

SMHI, Vädervarningar